

A Magyarországi Tartalomszolgáltatók Egyesületének Ad Hoc Bizottsági határozata a dr. Földes Ádám által indított eljárásban

A Magyarországi Tartalomszolgáltatók Egyesülete előtt dr. Földes Ádám az Index.hu internetes hírportál címdalán is megjelent, a portfolio.hu internetes gazdasági hírportál cikke, amely a http://www.portfolio.hu/finanszirozas/bankok/vege_a_het_szuk_esztendonek_a_magyar_ban_kszektorban.210828.html URL címen található (a továbbiakban: az **interjú**) ügyében kezdeményezett eljárást az MTE Tartalomszolgáltatói Etikai Kódexe alapján. A meghallgatásra az MTE székhelyén 2015. április 7. napján került sor. A betérjesztett bizonyítékok a panaszos kérelme, a panaszoltak ellenkérelme, valamint az interjú megtekintése, a felek szóbeli meghallgatása.

Az MTE Ad Hoc Bizottság elnöke Dunai András, tagjai Dr. Hümpfner Viktória, a panaszoltak részére jelölt szakértő és Szigeti Péter, a panaszos által felkért szakértő (a továbbiakban **Bizottság**) voltak. A panaszossal a Bizottság Skype-on egyeztetett, személyesen nem jelent meg, a panaszoltakat Dr. Fáy Margit, az Index.hu jogi képviselője és Bán Zoltán, a Net Média Zrt. vezérigazgatója képviselte.

Az előadottak alapján a Bizottság egyhangúan az alábbi

h a t á r o z a t o t

hozta:

Az MTE Bizottsága a panaszt elutasítja és megállapítja, hogy az interjú nem sértette meg az MTE Tartalomszolgáltatásra Vonatkozó Működési, Etikai és Eljárási Szabályzatát (a továbbiakban: Kódex), mivel a tárgybani interjú nem reklám, illetve a kiadóvállalat vagy annak jelentős befolyással rendelkező tulajdonosa közvetlenül nem érintett az interjú témájában.

INDOKOLÁS

A panaszos kérelmében és a meghallgatáson előadta, hogy a panaszolt interjú sérti a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény 10. §-ában biztosított hiteles tájékoztatáshoz való jogát, valamint az Alaptörvény VI. Cikk 2. bekezdés és IX. Cikk (1) bekezdés által biztosított információszabadsághoz való jogát, mivel az interjúban nem szerepelt utalás arra nézve, hogy az interjú alanya, Oláh Márton vezérigazgató által képviselt FHB Kereskedelmi Bank Zrt., illetve a panaszoltak hogyan kapcsolódtak egymáshoz tulajdonosi szerkezeten és cégvezetésen keresztül. Az FHB Kereskedelmi Bank Zrt. tulajdonosa az FHB Jelzálogbank Nyrt. Dr. Spéder Zoltán vezető tisztségviselője az Index.hu Informatikai Zrt.-nek, a Net Média Kiadó és Internet Tartalomszolgáltató Zrt.-nek. Dr. Spéder Zoltán az egyetlen részvényese a Közép Európai Média és Kiadó Szolgáltató Zrt.-nek, amely társaság egyedüli részvényese az Index.hu Informatikai Zrt.-nek, a Net Média Kiadó és Internet Tartalomszolgáltató Zrt.-nek.

A panaszos előadta továbbá, hogy álláspontja szerint az interjú a Kódex „Üzleti Érdekeltségek” (II.4.) és „A reklám elválasztása a tartalom többi részétől”(III.1.) címek rendelkezéseibe is ütközik.

A panaszoltak ellenkérelmükben és a meghallgatáson előadták, hogy az interjú nem sérti a Kódex hivatkozott rendelkezéseit. Az üzleti érdekeltségekre vonatkozó rendelkezés lényeges

eleme, hogy az érintettség közvetlen legyen. Álláspontjuk szerint a közvetlen érintettség azt jelenti, hogy az interjú alanya az Index.hu Informatikai Zrt.-ben, és/vagy a Net Média Kiadó és Internet Tartalomszolgáltató Zrt.-ben jelentős befolyással rendelkező magánszemély, vagy a cikk kifejezetten erről a személyről szól. Ismertették, hogy ilyennek minősülne, pl. amennyiben az interjú Dr. Spéder Zoltánnal készült volna, ilyen esetben mindenképpen megjelent volna az interjú végén egy hivatkozás a kiadó és a nyilatkozó személy közötti kapcsolatra. Ismertették a Portfolio figyelemfelhívási (disclaimer) gyakorlatát. Kifejtették, hogy a Kódex fenti rendelkezéseinek ilyen kiterjesztő értelmezését életszerűtlennek tartják.

Az interjú reklámjellegével kapcsolatban előadták, hogy az interjú nem tekinthető reklámnak, sem egészében, sem részleteiben. Nem életszerű, hogy az interjúban ne kerüljön megemlítésre pl. a bank neve, ahol az újonnan kinevezett vezető dolgozik. Az interjú szakmai kérdéseket taglal, egyáltalán nem tartalmaz kereskedelmi üzenetet, az apropója pedig az volt, hogy Oláh Mártont aktuálisan éppen akkoriban nevezték ki az FHB Kereskedelmi Bank Zrt. vezérigazgatójává. Rendszeresen jelentetnek meg ilyen tárgyú interjúkat újonnan kinevezett vezetőkkel.

A Bizottság előzetesen megállapította, hogy az önszabályozási eljárás keretében a panaszos által hivatkozott jogszabályok megsértésének vizsgálatára nincs módja, tekintettel arra, hogy a Magyarországi Tartalomszolgáltatók Egyesülete önszabályozási eljárása a Kódex rendelkezéseinek megsértése esetén jogosult csak eljárni.

Ezt követően a Bizottság azt vizsgálta, hogy az interjú sérti-e a Kódex valamely rendelkezését.

Az ún. „Üzleti érdekeltségek”-ről a Kódex II. 4. rendelkezik:

„Amennyiben a tartalomszolgáltató munkatársa olyan témát dolgoz fel, amelyben a tartalomszolgáltatás nyilvánosságra hozataláért felelős kiadóvállalat vagy annak jelentős befolyással rendelkező tulajdonosa közvetlenül érintett, úgy az érintettséget az elkészült írásos vagy audiovizuális anyagban – célszerűen az elején vagy a végén, esetleg a tudósításnak az érintettre vonatkozatható részén - egyértelműen jelezni kell.”

A Bizottság megállapította, hogy a tárgyban interjú témája közvetlenül nem érintette sem a panaszolt kiadóvállalatokat, sem annak jelentős befolyással rendelkező tulajdonosát. A panaszos által elmondottak alapján a közvetett érintettség valóban megállapítható, azonban ez nem sérti a Kódex II. 4. pontjának rendelkezéseit.

„A reklám elválasztása a tartalom többi részétől” tárgyköréről a Kódex III. pontja rendelkezik.

„III. Kereskedelmi kapcsolatok

Reklámnak tekintünk minden olyan szöveges/képi/hangos információt, amely az információ befogadóját egy adott cég, cégcsoport, márka stb. termékeinek, szolgáltatásainak fogyasztására ösztönzi direkt vagy indirekt módon.

Hirdetésnek tekintjük ezen belül azokat a tartalmakat, amelyek a saját tartalomtól jellemzően elkülönítetten, önálló vizuális és stiláris arculattal jelennek meg.

Szponzorált tartalomnak tekintjük ezen belül mindazokat az információkat, amelyek ezt a célt a saját tartalmak struktúrájába illesztve, a szerkesztőség szűkebb vagy szélesebb együttműködésével kívánják megvalósítani.

A tartalomszolgáltató szerkesztése során minden esetben el kell érni, hogy a felhasználók számára a lehető legvilágosabb legyen, ha reklámnak minősülő tartalmakkal találkoznak a szolgáltatáson belül.

1. A reklám elválasztása a tartalom többi részétől

A tartalomszolgáltatásban minden esetben a legvilágosabb módon kell elválasztani egymástól a fizetett és nem fizetett tartalmakat. Szigorú követelmény, hogy az úgynevezett bújtatott reklámnak még a gyanúja se merülhessen fel a tartalommal kapcsolatban: cégek és/vagy termékek említésére csak akkor kerülhet sor, ha az információ valóban jelentőséggel bír. Ezért a legindokoltabb esetektől eltekintve nem csupán a hír-, hanem a szolgáltató és más jellegű tartalmakban is tartózkodni kell a termékbemutatók, céges sajtótájékoztatók, közlemények ismertetésétől: a különböző cégek és termékek ezekben a tartalmakban is – a pártatlanság követelményeinek megfelelően – elsősorban piaci versenytársaikkal együtt, azokkal összehasonlítva jelennek meg.”

A Bizottság megállapította, hogy a tárgyban interjú nem tekinthető reklámnak. A cég nevének említésére indokolt módon került sor, ez az információ jelentőséggel bírt az adott téma kontextusában.

A Bizottság felhívja ugyanakkor a Net Média Zrt. figyelmét, hogy a Kódex a 7. II. pontjában, az újságíró összeférhetlenségére vonatkozóan rögzíti, hogy „az összeférhetlenségi korlátozások nem lehetnek képesek normatívan szabályozni az összes lehetséges összeférhetlen helyzetet”, de az újságírónak a gyaníthatóan összeférhetlen helyzetektől is távol kell tartania magát a Kódex szellemisége szerint. A Bizottság álláspontja szerint a tartalomszolgáltatónak a jövőben az ilyen helyzetekre is érdemes iránymutatást adnia az újságíróknak, akár az összeférhetlenség kiterjesztőbb értelmezésével, tekintettel arra is, hogy egy szakcikk (Portfolio) és az Index.hu olvasóközönsége nem feltétlenül rendelkezik azonos szintű pénzügyi háttérrel.

A Bizottság felhívja továbbá a Magyarországi Tartalomszolgáltatók Egyesületét a Kódex jelen eljárással érintett rendelkezéseinek felülvizsgálatára, amelyet a jogszabályi környezet megváltozása, a hazai médiapiaci tulajdonosi viszonyok utóbbi években történt jelentős átalakulása, illetve a Kódex összeférhetlenségről szóló rendelkezéseiben fellelhető illogikus, ellentmondó elemek indokolnának. A Bizottság álláspontja szerint a Kódex rendelkezéseinek felülvizsgálata során lehetőség nyílhatna arra, hogy az MTE akár a közvetlen érintettség esetére is kidolgozzon iránymutatásul szolgáló alapelveket az Egyesület tagjai, illetve a tartalomszolgáltatók munkatársai számára.

A Bizottság felhívja a Felek figyelmét, hogy jelen határozat ellen eljárási szabálysértés esetén fellebbezéssel élhetnek. A fellebbezést 8 napon belül az Egyesület elnökének címezve, az Egyesület titkárságának címén (1037 Budapest, Montevideo u. 9.) kell benyújtani.

Budapest, 2015. április 13.

Dunai András
a Bizottság elnöke

Dr. Hümpfner Viktória

Szigeti Péter